

Sygn. akt VU 315/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

23 lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sonia Lasota-Zawisza

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : Tomasz Kałuża – Herok

po rozpoznaniu 23 lipca 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 12 września 2019 roku

sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej K. P. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 30 lipca 2019 roku do 12 sierpnia 2019 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. w J..

Sygn. akt V U 315/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 września 2019 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej K. P. prawa do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 30 lipca 2019 roku do 12 sierpnia 2019 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. w J.. ZUS wskazał, iż ubezpieczona, mimo podjętej próby wezwania, nie stawiała się na badanie 8 sierpnia 2019 roku, które miało zostać przeprowadzone przez lekarza orzecznika ZUS, czym naruszyła art. 17 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

vide: akta organu rentowego

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wskazała, że wezwanie zostało wysłane na adres pod którym aktualnie nie zamieszkuje. Ubezpieczona zaznaczyła, że wskutek zmian administracyjnych w 2005 roku, zmieniono jej adres zamieszkania. Ubezpieczona dodała, że zmiana ta była zgłoszona w placówce medycznej, której lekarze niejednokrotnie wystawiali jej zwolnienia lekarskie, a osoby kontrolujące z ZUS, weryfikowały wykorzystywanie zwolnienia wysyłając wezwanie na badanie u orzecznika ZUS na jej właściwy adres.

vide: k.3-5

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia.

vide: k.13-13v.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczona K. P. jest zatrudniona w (...) S.A. w J. i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym.

W okresie od 25 maja 1965 roku do 4 marca 2005 roku ubezpieczona zamieszkiwała pod adresem ul. (...) J.. Na skutek zmian administracyjnych odnośnie nazewnictwa ulic, od 4 marca 2005 ubezpieczona zamieszkuje pod adresem ul. (...) J. (choć miejsce zamieszkania nie zmieniło się). Jednocześnie w mieście J. nadal jest ulica (...), a pod jej poprzednim adresem mieszka sąsiad ubezpieczonej, który nie utrzymuje z ubezpieczoną dobrych kontaktów. Oba domy znajdują się w bliskiej odległości.

15 lipca 2019 roku ubezpieczona przeszła zabieg cieśni nadgarstka. W okresie m.in. od 30 lipca 2019 roku do 12 sierpnia 2019 roku ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku ze schorzeniem ręki.

Zwolnienia lekarskie dotyczące ubezpieczonej były wystawiane przez lekarzy (...) sp. z o.o. P. od 2016 roku na adres ul. (...) J.. Bez wyraźnego oświadczenia ubezpieczonej, w zwolnieniu lekarskim (wystawionym elektronicznie) od 30 lipca 2019 roku do 12 sierpnia 2019 rok został wpisany adres ul. (...) J..

W celu przeprowadzenia kontroli odnośnie prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz wystawionego z tego tytułu zaświadczenia lekarskiego, ubezpieczona została wezwana na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, które miało zostać przeprowadzone 8 sierpnia 2019 roku. Została podjęta próba doręczenia wezwania na adres przy ul. (...) w J.. Przesyłka została awizowana 1 sierpnia 2019 roku. Następnie, 2 sierpnia 2019 roku list polecony został zwrócony do nadawcy. Poczta polska nie ustaliła przyczyny zwrotu przed upływem terminu jego podjęcia. Nie została podjęta próba doręczenia wezwania na aktualny adres ubezpieczonej.

We wcześniejszym okresie od 2 marca 2019 roku do 1 kwietnia 2019 roku, ubezpieczona podczas przebywania na zwolnieniu lekarskim, została wezwana na badanie do lekarza orzecznika ZUS w dniu 15 marca 2019 roku. Wezwania zostało wysłane na aktualny adres ubezpieczonej. Na przedmiotowe badanie zgłosiła się, a lekarz orzecznik uznał, że zwolnienie lekarskie zostało wystawione prawidłowo.

W spornym okresie ubezpieczona przebywała w domu – w aktualnym miejscu zamieszkania. Ubezpieczona miała unieruchomioną rękę. W codziennych czynnościach pomagał jej syn albo mąż, którzy również zawozili ją na kontrole do lekarza. Ubezpieczona nie uczęszczała na rehabilitację.

Dowód: akta organu rentowego: wydruk ze strony e-monitoring Poczta Polska; zaświadczenie z 16.10.2019r. k.6, dokumentacja medyczna k.7-13, pismo (...) sp. z o.o. z 15.01.2020r. k.26, kopia pisma ubezpieczonej z 18.12.2019r. k.29, pismo Poczty Polskiej S.A. z 15.11.2019r. k.30, pismo ZUS z 20.01.2020r. k.31, pismo Poczty Polskiej S.A. z 28.01.2020r. k. 33, zeznania świadka N. K. k.50v., zeznania świadka B. P. k. 50v.-51, przesłuchanie ubezpieczonej k.51

Decyzją z 12 września 2019 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej prawa do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 30 lipca 2019 roku do 12 sierpnia 2019 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. w J..

Dowód: akta organu rentowego: decyzja ZUS z 12.09.2019r. wraz protokołem

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały, a także w oparciu o dowód z przesłuchania

ubezpieczonej i zeznań świadków, które wraz z pozostałymi dowodami tworzyły spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017r. poz. 1368 ze zm.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Niewątpliwie organ rentowy ma prawo kontrolować zasadność wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy co wynika z art. 59 ww. ustawy. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela stanowisko Sądu Najwyższego zgodnie z którym w granicach dyspozycji art. 59 ust. 6 ustawy zasiłkowej sądy meriti oceniają tylko to, czy ubezpieczony **uniemożliwił z przyczyn zawinionych** przeprowadzenie badań kontrolnych w dniu wyznaczonym przez organ ubezpieczeń społecznych w sposób prowadzący do wydania decyzji o utracie ważności zaświadczenia lekarskiego i usprawiedliwiający wydanie decyzji o braku prawa do zasiłku lub decyzji o zwrocie pobranych nienależnie z winy ubezpieczonego, w tym wskutek uniemożliwienia badań kontrolnych i utraty prawa do zasiłku od dnia następującego po dniu wyznaczonych badań (postanowienie SN z 7.03.2019r. III UZP 1/18).

Na mocy art. 17 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, niezdolność ubezpieczonej do pracy w spornym okresie spowodowana była schorzeniem ręki. ZUS przesyłając przesyłkę przez operatora pocztowego podjął próbę wezwania ubezpieczonej na badanie lekarskie, które miało zostać przeprowadzone przez lekarza orzecznika ZUS. Powyższe wezwanie nie zostało doręczone ubezpieczonej w sposób umożliwiający jej zapoznanie się z jego treścią we właściwym czasie. Wezwanie zostało wysłane na adres, pod którym wskutek zmian administracyjnych ulic, ubezpieczona nie mieszka od 4 marca 2005 roku. Jednocześnie w zwolnieniu lekarskim za sporny okres został wpisany nieprawidłowy - poprzedni adres ubezpieczonej. Sąd zwraca uwagę, że w poprzednio wystawianych zwolnieniach lekarskich od 2016 roku, był wpisywany prawidłowy adres, a ubezpieczona w spornym przypadku nie zgłaszała żądania zmiany na poprzedni adres. Co więcej, w marcu 2019 roku ubezpieczona została wezwana na badanie przez lekarza orzecznika na prawidłowy adres. Powyższe uzasadnia, że w zwolnieniu lekarskim omyłkowo wpisano nieprawidłowy adres ubezpieczonej, co wyklucza przyjęcie celowości działania ubezpieczonej odnośnie uniemożliwienia kontroli przez lekarza orzecznika ZUS. Nadto, ubezpieczona nie miała bezpośredniego wglądu w treść zwolnienia i poinformowania o błędzie odnośnie adresu z uwagi na to, że zwolnienie zostało wystawione w formie elektronicznej. Sąd zwraca uwagę, że listonosz zostawił awizo zgodnie z widniejącym na przesyłce adresem odbiorcy. O zostawionym awizo, sąsiad ubezpieczonej nie poinformował jej. W związku z powyższym, nie można było wymagać, by ubezpieczona stawiała się na termin badanie o którym nie wiedziała. Dodatkowo należy wskazać, że de facto adres zamieszkania ubezpieczonej nie zmienił się, stale mieszka w tym samym miejscu, zmieniło się jedynie nazewnictwo ulic.

Jednocześnie Sąd zwraca uwagę, iż organ rentowy w żaden sposób nie wykazał, aby ubezpieczona w trakcie orzeczonej niezdolności wykonywała pracę zarobkową albo wykorzystywała zwolnienie niezgodnie z jego celem. W trakcie zwolnienia lekarskiego ubezpieczona przebywała w aktualnym miejscu zamieszkania, a członkowie rodziny pomagali jej w zwykłych czynnościach życiowych oraz zawozili ją na kontrole do lekarza, gdyż nie potrafiła samodzielnie funkcjonować.

Wobec powyższego, Sąd uznał, iż nieobecność ubezpieczonej na kontroli była usprawiedliwiona i nie miała charakteru zawinionego.

Jednocześnie Sąd wskazuje, że w wydanej przez organ rentowy decyzji powołana podstawa prawna była niewłaściwa. W sytuacji, kiedy organ rentowy zarzucił ubezpieczonej uniemożliwienie przeprowadzenia badania przez lekarza orzecznika ZUS, a tym samym utrudnianie wyjaśnienia okoliczności dotyczących prawidłowości orzeczenia o czasowej niezdolności do pracy oraz wystawionego z tego tytułu zaświadczenia lekarskiego, to podstawę do pozbawienia prawa do zasiłku chorobowego stanowi art. 59 ust. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, a nie art. 17.

Na marginesie Sąd wskazuje, że w wyroku z dnia 21 czerwca 2001r. Sąd Apelacyjny w Katowicach stwierdził, że organ rentowy niewątpliwie ma obowiązek kontrolowania zaświadczeń lekarskich w trybie art. 59 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby, aby zapobiegać nadużyciom czy piętnować korupcyjne praktyki. Osoby wszczynające takie kontrole i lekarze orzecznicy powinny jednakże wziąć pod uwagę koszty społeczne ich decyzji. Celowość toczenia sporu o 37 złotych w porównaniu z poniesionymi kosztami setek, czy nawet tysiąca złotych, wydanych na proces z pieniędzy podatników wypacza sens tego przepisu. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że w takich okolicznościach realizacja art. 59 ustawy jest sprzeczna z zamiarem ustawodawcy oraz wykładnią celowościową przepisu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 czerwca 2001r. o sygn. III AUa 2552/00). Sąd Rejonowy w pełni podziela w/w stanowisko Sądu Apelacyjnego. W rozpoznawanej sprawie zwolnienie lekarskie kończyło się 12 sierpnia 2019 roku, a termin badania wyznaczono na 8 sierpnia 2019 roku, a więc kontrola dotyczyła czterech dni niezdolności (związanej z zabiegiem operacyjnym).

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej K. P. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 30 lipca 2019 roku do 12 sierpnia 2019 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. w J..